

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gál Lóránt ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Paróczai Endre ügyvéd által képviselt I. rendű, a személyesen eljáró II., III. és IV. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Nógrád Megyei Bíróság 2010. június 24. napján meghozott, 9.P.21.523/2009/15. számú ítélete ellen, a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 75.000 (hetvenötezer) forint, míg a II-III-IV. rendű alpereseknek fejenként 4.000 (négyezer) forint másodfokú perköltséget, valamint térítsen meg az államnak felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi vadásztársaság elnöke az I. rendű, vadászmestere a II. rendű, titkára a III. rendű, gazdasági felelőse a IV. rendű alperes volt. A felperes 2003. június 22-én megtartott közgyűlése elhatározta a társaság megszűnését. A vadásztársaság tagja, L. L. keresettel kérte a bíróságtól a határozat megsemmisítését. A Fővárosi Ítéltábla a megszűnést kimondó határozatot jogerős ítéletével megsemmisítette, majd a Legfelsőbb Bíróság az ítéletet felülvizsgálati eljárásban hozott határozatával

hatályában fenntartotta. A Nógrád Megyei Bíróság a 2008. március 11-én kelt, Pk.60.021/1996/120. számú végzésével L. L.-t jegyezte be a társadalmi szervezetek nyilvántartásába, mint a felperes képviselőjére jogosult személyt. A felperes a 2006. február 1-jén kelt levéllel elszámolásra és iratok átadására szólította fel az alpereseket. Ezt követően 2008. december 3-án kártérítés iránti keresetet terjesztette elő az alperesek ellen. A keresetlevelet a bíróság jogerős végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította.

A felperes a keresetében 17.130.000 forint egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Keresetét arra alapította, hogy az alperesek, mint a vadásztársaság korábbi tisztségviselői nem számoltak el a terület bérbeadásából származó 3.000.000 forint bérleti díjjal, a felperes rendelkezésére álló 6.000.000 forint készpénz felhasználásával, a felperes tulajdonában lévő termények, gépek és eszközök értékesítéséből származó 2.800.000 forint vételárral, valamint a befizetett tagdíjakkal. Előadta, hogy ezzel az alperesek a felperesnek kárt okoztak.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésükben a felperes követelésének elévülésére hivatkoztak. Előadták, hogy az elévülés nyugvását kiváltó, vagy az elévülést megszakító körülmény nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 150.000 forint, míg a II-III-IV. rendű alpereseknek személyenként 4.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 forint le nem rótt kereseti illetéket. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes követelése 2003. júniusában esedékessé vált, az ettől számított ötéves elévülési idő a keresetlevél benyújtása előtt eltelt. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes 2006. február 1-jén kelt, és az alperesekhez intézett levele nem tartalmaz a teljesítésre való felszólítást, ezért nem tekinthető a kártérítés iránti igény érvényesítésének. Emiatt a levél nem volt alkalmas az elévülés megszakítására. Rögzítette, hogy a felperes 2008. december 3-án benyújtott keresetlevelét a bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasította. Az elutasítás után a felperes a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályokat nem tartotta fenn, ezért a perindítás sem szakította meg az elévülést. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a vadásztársaság közgyűlési határozatainak megtámadásával kapcsolatos eljárások és a képviselői jogosultság bizonytalansága nem volt akadálya a kártérítési igény bíróság előtti érvényesítésének. Erre figyelemmel ezek a körülmények nem eredményezték az elévülés nyugvását. Mindezekből az első fokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy a felperes követelése elévült, ezért bírósági úton nem érvényesíthető.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, másodlagosan megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében fenntartotta azt a korábbi álláspontját, hogy a 2006. február 1-jén kelt, és az alpereseknek megküldött levél az elévülést megszakította. Ebben a körben utalt a Legfelsőbb Bíróság Gkt. 72. számú kollégiumi

állásfoglalásában foglaltakra. A felperes kifejtette, hogy kártérítés iránti igénye akkor nyílt meg, amikor a felperes jelenlegi képviselőjét a bíróság a tisztségében megerősítette, és a nyilvántartásba bejegyezte. Ehhez az időponthoz képest az ötéves elévülési idő a keresetlevél benyújtásáig nem telt el.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

A felperes kártérítés iránti keresetével szemben az alperesek azzal védekeztek, hogy a felperes követelése elévült.

A Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint a követelések öt év alatt évülnek el, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a felperes kártérítés iránti követelésének ötéves elévülési ideje a károk bekövetkezésekor kezdődött meg.

A felperes a 2010. április 29-én megtartott tárgyaláson maga nyilatkozott úgy, hogy a keresettel érintett kártérítési követelés és a 2003. nyarán tett büntető feljelentés tartalma azonos; ugyanazon vagyonvesztés miatt tett büntető feljelentést, mint amit a perben kárként kívánt érvényesíteni.

A felperes 2003. júniusában tett büntető feljelentést. Ebből a körülményből, valamint a felperes perben tett nyilatkozatából okszerűen az a következtetés vonható le, hogy a felperes követelésének alapjául szolgáló vagyonvesztés, mint kár, 2003. júniusában már bekövetkezett. Erre figyelemmel az első fokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes követelésének elévülése legkésőbb 2003. június 30-án megkezdődött.

A Ptk. 327. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ide értve az egyezséget is - végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

A felperes a 2006. február 1-jén kelt, az alperesekhez intézett levelében az alpereseket iratok és bizonylatok átadására, valamint elszámolásra szólította fel. A levél nem tartalmaz a kártérítés megfizetésére irányuló felszólítást, de még csak a kártérítés iránti követelés fennállására vonatkozó utalást sem. Ezért a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy a levél az elévülés megszakítására nem volt alkalmas, emiatt az elévülést nem szakította meg.

A Ptk. 326. § (2) bekezdése úgy szól, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. A követeléseket bíróság előtt polgári perben azok jogosultjai érvényesíthetik.

A felperes társadalmi szervezetként működik.

Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 2. § (4) bekezdése értelmében a társadalmi szervezet jogi személy.

Az 1989. évi II. törvény 3. § (4) bekezdése szerint a társadalmi szervezet alapításához az szükséges, hogy legalább tíz alapító tag a szervezet megalakítását kimondja, alapszabályát megállapítsa, ügyintéző és képviseleti szerveit megválassza.

Ennek alapján a társadalmi szervezet megalakítását követően annak képviseletét a megválasztott képviseleti szerv látja el. A képviseleti szerv jogosult az egyesület nevében jognyilatkozatokat tenni, az egyesületet megillető követeléseket érvényesíteni.

Mindaddig, amíg a társadalmi szervezetnek nincs szabályszerűen megválasztott képviselője, vagy a képviselő személye vitás, a társadalmi szervezet menthető okból nincs abban a helyzetben, hogy az őt megillető követeléseket érvényesíteni tudja. Ezért a felperes követelésének elévülése az új képviselő bírósági nyilvántartásba történő bejegyzéséig, 2008. március 11-ig nyugodott. Az új képviselő nyilvántartásba vételekor a követelés elévüléséből kevesebb, mint egy év volt hátra, ezért a felperesnek 2008. március 11-től számítva egy évig, 2009. március 11-ig volt lehetősége követelése érvényesítésére.

A követelés érvényesítése érdekében a felperes 2008. december 3-án - már az elévülési idő elteltét követően - terjesztett elő keresetlevelet. Ezt a bíróság jogerős végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította, így a követelés bíróság előtti érvényesítése nem vezetett eredményre.

A Legfelsőbb Bíróság a BH 1993. 313. számon közzétett iránymutató döntésében és a Győri Ítéltábla a BDT 1242. számon közzétett döntésében kifejtette, hogy az elévülési idő elteltét követően az elévülés megszakítása fogalmilag kizárt. Ebből az következik, hogy a Ptk. 326. § (2) bekezdésében az igény érvényesítésére biztosított egy éven - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapon - belül, de az elévülési idő elteltét követően történt írásbeli felszólítás vagy a követelés bírósági úton való eredménytelen érvényesítése az elévülést nem szakítja meg. Emiatt a felperes 2008. december 3-án benyújtott keresetlevele sem volt alkalmas a már korábban, 2008. júniusában bekövetkezett elévülés megszakítására.

A felperes 2009. március 11. előtt újabb keresetet nem terjesztett elő, így az igényérvényesítésre rendelkezésére álló határidőt elmulasztotta.

A Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - a fent részletesen kifejtett indokolásbeli eltéréssel - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest másodfokú perköltség megfizetésére, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2011. február 25.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró